عملکرد بانک‌ها در زمینه گرفتن و دادن قرض‌الحسنه

به موجب قانون عملیات بانکی بدون‌ربا، منابع قرض‌الحسنه جذب‌شده توسط بانک‌ها باید صرفاً به مصرف اعطای قرض‌الحسنه برسد، در حالی که عملکرد ۲۳ساله بانک‌هایی که مدعی پایبندی به قوانین و مقررات هستند، نشان می‌دهد که این تکلیف قانونی رعایت نشده و سهم تسهیلات پرداختی به صورت قرض‌الحسنه، بسیار کمتر از سپرده‌های جذب‌شده به صورت قرض‌الحسنه بوده است. به عبارت دیگر، بانک‌ها بخش قابل‌توجهی از سپرده‌های قرض‌الحسنه مردم را در قالب تسهیلات دیگر به متقاضیان اعطا کرده‌اند و از درآمدهای آن برخوردار شده‌اند. جدول زیر شرح ماجرا را به وضوح حکایت می‌کند.

سهم سپرده‌ها و تسهیلات قرض‌الحسنه از مجموع سپرده‌ها و تسهیلات شبکه بانکی
دوره زمانی ۱۳۶۳ تا ۱۳۸۵ (واحدارقام: میلیارد ریال)

نوع‌شاخص مقطع زمانی (سال)	کل‌سپرده‌های‌جذب‌شده توسط شبکه بانکی (دیداری+ غیردیداری)	سپرده‌های قرض‌الحسنه جذب‌شده توسط شبکه بانکی	سهم سپرده‌های قرض‌الحسنه ازمجموع سپرده‌ها (درصد)	کل تسهیلات پرداختی شبکه بانکی	تسهیلات قرض‌الحسنه پرداختی شبکه بانکی	سهم تسهیلات قرض‌الحسنه از کل تسهیلات (درصد)
۱۳۶۳	۵۹۱۸/۳	۱۴۹۶/۷	۲۵/۲۹	۷۲۸/۸	۷۸/۴	۱۰/۷۶
۱۳۶۴	۶۸۲۵/۸	۹۰۳/۵	۱۳/۲۴	۱۸۵۱/۴	۱۹۹/۱	۱۰/۷۵
۱۳۶۵	۸۰۸۰/۲	۹۴۰/۶	۱۱/۶۴	۲۷۷۳/۹	۳۲۱/۴	۱۱/۵۹
۱۳۶۶	۹۶۸۵/۶	۱۰۴۵/۵	۱۰/۷۹	۳۸۸۵/۸	۴۱۱/۹	۱۰/۶۰
۱۳۶۷	۱۲۲۴۲	۱۱۹۳/۹	۹/۷۵	۵۲۰۶/۱	۵۰۷/۵	۹/۷۵
۱۳۶۸	۱۵۱۰۸/۵	۱۲۸۰/۶	۸/۴۸	۷۵۴۷/۴	۵۶۴/۵	۷/۴۸
۱۳۶۹	۱۸۸۵۰/۲	۱۳۹۲/۳	۷/۳۹	۱۱۱۵۹/۲	۶۳۹/۸	۵/۷۳
۱۳۷۰	۲۴۰۴۸/۵	۱۸۶۸/۶	۷/۷۷	۱۶۳۱۱	۶۸۲	۴/۱۸
۱۳۷۱	۳۰۵۰۶/۷	۲۴۴۱	۸	۲۱۴۰۶/۵	۷۷۵/۸	۳/۶۲
۱۳۷۲	۴۱۳۰۳	۲۶۸۳/۱	۶/۵۰	۲۷۷۵۸/۳	۱۲۸۸/۷	۴/۶۴
۱۳۷۳	۵۳۱۴۳/۳	۳۴۹۴/۷	۶/۵۸	۳۵۵۹۸/۹	۱۵۶۱/۸	۴/۳۹
۱۳۷۴	۷۴۳۹۹/۲	۴۶۱۶/۳	۶/۲۰	۴۳۶۵۱/۹	۲۰۴۸	۴/۶۹
۱۳۷۵	۱۰۳۳۳۶/۵	۶۰۳۹/۱	۵/۸۴	۵۸۰۱۳/۱	۲۶۰۳/۳	۴/۴۹
۱۳۷۶	۱۱۸۹۰۶/۱	۸۶۹۳/۲	۷/۳۱	۷۱۰۶۹/۵	۳۲۷۱/۱	۴/۶۰
۱۳۷۷	۱۴۱۶۲۸/۴	۱۲۴۲۰	۸/۷۷	۹۲۷۸۷	۵۴۳۰	۵/۸۵
۱۳۷۸	۱۷۰۵۶۹/۹	۱۶۲۹۶	۹/۵۵	۱۳۴۰۴۸	۶۱۰۰	۴/۵۵
۱۳۷۹	۲۲۳۹۵۲/۴	۲۲۰۱۴/۴	۹/۸۳	۱۷۶۹۰۷/۵	۷۵۰۷/۵	۴/۲۴
۱۳۸۰	۲۹۱۷۶۸/۵	۲۹۸۴۷/۵	۱۰/۲۳	۲۳۷۴۵۰/۲	۱۰۶۴۳/۸	۴/۴۸
۱۳۸۱	۳۸۲۷۴۳/۹	۳۸۱۰۸	۹/۹۶	۳۲۰۷۹۶/۲	۲۳۰۰۱/۶	۷/۱۷
۱۳۸۲	۴۸۷۸۶۳/۹	۴۵۷۰۶	۹/۳۷	۴۴۲۳۹۷/۶	۲۵۷۹۴/۹	۵/۸۳
۱۳۸۳	۶۴۱۰۹۵/۲	۶۹۸۰۶/۲	۱۰/۸۹	۶۰۸۴۰۷/۵	۲۸۸۰۲/۷	۴/۷۳
۱۳۸۴	۸۷۰۳۴۳/۸	۹۳۲۳۰/۱	۱۰/۷۱	۸۳۲۸۳۱/۷	۳۶۵۸۰/۹	۴/۳۹
۱۳۸۵	۱۲۲۲۷۴۷/۸	۱۳۳۵۲۲/۴	۱۰/۹۲	۱۱۷۹۷۲۲/۵	۴۰۷۸۹	۳/۴۶

مأخذ: روزنامه سرمایه / ۱۴ مهر ۱۳۸۶.

■